T002 A HÀM II 02-Đại Bát Niết Bàn Q.thượng

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Caùc vò töø nay cuõng neân tu taäp, thöïc haønh baûy phaùp: 1. Luoân vui veû, hoøa hôïp cuøng nhau nhö nöôùc vôùi söõa. 2. Neân cuøng nhau nhoùm hoïp, giaûng luaän veà kinh phaùp. 3. Giöõ gìn giôùi caám, khoâng sanh tö töôûng huûy phaïm. 4. Cung kính caùc vò Sö tröôûng, Thöôïng toïa. 5. Toân kính chaêm soùc caùc Tyø-kheo tu taäp ôû caùc nôi tónh laëng vaéng veû. 6. Khuyeán hoùa haøng tín thí lo vieäc söûa sang, tu boå caùc truù xöù cuûa ba ngoâi baùu. 7. Luoân tinh taán giöõ gìn Phaät phaùp. Caùc vò neân bieát, neáu coù thaày Tyø-kheo doác tu taäp baûy phaùp naøy thì coâng ñöùc trí tueä ngaøy moät taêng tieán. Laïi nöõa, caùc Tyø-kheo, coù baûy phaùp, caùc vò phaûi neân tu hoïc: 1. Khoâng neân nhö ngöôøi taïi gia kinh doanh taøi saûn laøm söï nghieäp sinh soáng. 2. Khoâng ñöôïc hyù luaän, cöôøi côït, ñuøa giôõn. 3. Khoâng neân ham thích nguû nghæ, pheá boû söï sieâng naêng. 4. Khoâng luaän baøn caùc söï vieäc voâ ích ôû theá gian. 5. Xa laùnh keû tri thöùc xaáu aùc, gaàn guõi baïn laønh. 6. Luoân nghó nhôù chaân chaùnh, khoâng sanh tö töôûng taø vaïy. 7. Neáu ôû trong Phaät phaùp coù choã laõnh hoäi thaáu ñaït, thoâng toû, cuõng laïi mong tieán theâm leân nöõa. Caùc vò haõy neân tu taäp baûy phaùp aáy thì coâng ñöùc trí tueä ngaøy theâm taêng tröôûng. Laïi nöõa, caùc Tyø-kheo, coù baûy phaùp, caùc thaày neân thöïc haønh: 1. Ñoái vôùi Phaät, Phaùp, Taêng luoân phaùt khôûi nieàm tin vöõng chaéc. 2. Bieát hoå theïn vôùi chính mình. 3. Bieát hoå theïn vôùi ngöôøi. 4. Taâm thöôøng öa thích söï hoïc hoûi, hieåu bieát. 5. Luoân giöõ taâm ñöôïc tónh laëng, khoâng xao ñoäng. 6. Thích nghe yù nghóa cuûa kinh ñieån. 7. Öa tu taäp veà trí tueä. Caùc thaày, neáu tinh taán tu taäp baûy phaùp naøy thì coâng ñöùc trí tueä luoân taêng tröôûng.

1415 KINH ĐẠI BÁT NIẾT BÀN - TRƯỜNG A HÀM II

Laïi nöõa, caùc Tyø-kheo, coù baûy phaùp Giaùc yù, caùc thaày neân thöïc haønh:

1. Traïch phaùp.
2. Tinh taán.
3. Hyû.
4. Nieäm.
5. Ñònh.
6. YÛ (Khinh an).
7. Xaû.

Neáu caùc thaày coù theå thöïc haønh baûy phaùp naøy thì coâng ñöùc trí tueä ngaøy moät taêng tieán.

Laïi nöõa caùc Tyø-kheo, coøn coù baûy phaùp:

1. Quaùn voâ thöôøng.
2. Quaùn voâ ngaõ.
3. Quaùn baát tònh.

4. Quaùn khoå.

5. Quaùn theá gian khoâng vui.

6. Khoâng tham ñaém naêm duïc.

7. Sieâng tu taäp caùc phaùp vaéng laëng, giaûi thoaùt.

Neáu caùc vò tinh taán tu taäp baûy phaùp naøy thì coâng ñöùc trí tueä luoân taêng tröôûng.

Laïi nöõa Tyø-kheo, coøn coù baûy phaùp, caùc thaày phaûi neân thöïc haønh:

1. Thaân thöôøng theå hieän loøng töø.

2. Mieäng thöôøng noùi theo loøng töø.

3. YÙ thöôøng nghó theo taâm töø.

4. Neáu ñöôïc caùc haøng thí chuû boá thí, thì phaûi phaân chia bình ñaúng, khoâng thieân vò.

5. Ñoái vôùi caùc phaùp thaâm dieäu öa thích giaûng noùi khoâng chaùn.

6. Khoâng duøng caùc thöù saùch vôû theá gian ñeå daïy ngöôøi.

7. Thaáy ngöôøi chaúng phaûi laø baïn ñoàng hoïc khoâng neân sanh taâm ganh gheùt. Neáu caùc thaày hay tu taäp theo baûy phaùp naøy thì coâng ñöùc trí tueä ngaøy caøng taêng tröôûng.

Laïi nöõa, caùc Tyø-kheo, coøn coù baûy phaùp, caùc thaày neân thöïc haønh:

1. Ñoái vôùi chín boä phaùp, phaûi kheùo phaân bieät.

2. Kheùo lyù giaûi, laõnh hoäi yù nghóa cuûa caùc phaùp aáy. 3. Haønh ñaïo, ñoïc tuïng, tu taäp ñeàu ñuùng thôøi. 4. Ñi ñöùng ngoài naèm ñeàu hôïp vôùi oai nghi. 5. Vì ngöôøi giaûng noùi Chaùnh phaùp, ñeàu phaûi töï suy xeùt, ñem choã mình ñaõ thaáu ñaït chöùng ñaéc ñeå chæ daïy ngöôøi. 6. Neáu caùc haøng Baø-la-moân, Saùt-ñeá-lôïi, Tröôûng giaû, Cö só tìm ñeán ñeå ñöôïc nghe phaùp, thì phaûi kheùo truø lieäu, tuøy caên cô maø giaûng noùi. 7. Kheùo phaân bieät ñöôïc ngöôøi trí, keû ngu. Caùc thaày neáu tinh taán thöïc haønh baûy phaùp naøy thì coâng ñöùc trí tueä ngaøy moät taêng tröôûng, cuõng chính laø coù theå giöõ gìn phaùt huy Chaùnh phaùp cuûa Ta. Baáy giôø, trong nöôùc, vôï cuûa caùc vò Ly-xa nghe Ñöùc Phaät khoâng bao laâu nöõa seõ vaøo Nieát-baøn vaø nay laø laàn sau cuøng Ngaøi nhìn thaáy thaønh Tyø- da-ly, neân taâm yù saàu naõo, buoàn thöông lieàn cuøng vôùi naêm traêm quyeán thuoäc söûa soaïn naêm traêm coã xe chôû caùc vaät duïng ñeå cuùng döôøng. Toaøn boä caùc coã xe thaûy ñeàu trang nghieâm chænh teà: xe do boø traéng keùo thì treo côø phöôùn, loïng maøu traéng. Cuõng vaäy, tuøy maøu saéc cuûa boø keùo xe maø trang hoaøng xe theo maøu saéc ñen, vaøng... Ñoaøn xe thöù lôùp ra khoûi thaønh, ñi ñeán choã Ñöùc Phaät. Ñöùc Theá Toân töø xa thaáy ñoaøn xe kia ñeán, baûo caùc thaày Tyø-kheo: –Caùc thaày coù thaáy ñoaøn xe thöù töï tröôùc sau, voâ cuøng trang nghieâm cuûa phu nhaân caùc vò Ly-xa ñang ñi ñeán kia khoâng? Caùc thaày Tyø-kheo ñaùp: –Daï, ñaõ thaáy. Ñöùc Phaät noùi: –Thaønh Tyø-da-ly naøy, Tröôûng giaû Ly-xa vaø haøng vôï con cuûa hoï, ra vaøo luoân theo ñuùng leã nghi, phuïc söùc cuøng trang hoaøng caùc phöông tieän ñi laïi ñeàu chænh teà, ñeïp ñeõ, so vôùi trôøi Ñao-lôïi khoâng khaùc. Khi aáy vôï cuûa caùc vò Ly-xa ñaõ ñeán choã Ñöùc Phaät ñaàu

maët leã chaân Phaät, thöông khoùc rôi leä, khoâng theå töï kieàm cheá, roài ñem caùc phaåm vaät cuùng döôøng daâng leân Ñöùc Theá Toân, thöa: –Baïch Ñöùc Theá Toân, kính xin Ñöùc Theá Toân duy trì thoï maïng ñeå giaùo hoùa chuùng sanh! Ñöùc Theá Toân nay vaøo Nieát-baøn thì chuùng con nhö bò muø toái, vónh vieãn khoâng ai khai ngoä. Chuùng con phöôùc moûng, thoï sanh laøm thaân ngöôøi nöõ, thöôøng bò moïi thöù haïn cheá ngaên ngaïi, khoâng ñöôïc töï taïi, khoâng ñuû nhaân duyeân ñeå thöôøng ñöôïc gaàn guõi Ñöùc Theá Toân. Nay

1417 KINH ĐẠI BÁT NIẾT BÀN - TRƯỜNG A HÀM II Theá Toân laïi muoán nhaäp Nieát-baøn vaäy laø caên laønh cuûa chuùng con ngaøy caøng toån giaûm. Ñöùc Nhö Lai ñaùp: –Caùc vò töø nay cho ñeán troïn ñôøi phaûi luoân luoân tinh taán giöõ giôùi nhö ngöôøi baûo veä con maét mình, yù nieäm luoân chaân chaùnh ngay thaúng, chôù sanh taâm xu nònh, ganh gheùt. Neáu ñöôïc nhö theá laø thöôøng thaáy Ta. Vôi caùc vò Ly-xa nghe Phaät daïy theá caøng theâm buoàn thöông, khoâng theå töï kieàm cheá, suït suøi thôû than roài lui ra ngoài qua moät beân. Baáy giôø coâ gaùi Am-baø-la, dung nhan ñoan chaùnh, noåi tieáng xinh ñeïp, nghe Ñöùc Phaät khoâng bao laâu seõ vaøo Nieát-baøn vaø nghe noùi ñaây laø laàn sau cuøng Ngaøi nhìn thaáy thaønh Tyø-da-ly, thì loøng buoàn baõ, thöông khoùc, lieàn cuøng naêm traêm quyeán thuoäc, trang hoaøng naêm traêm coã xe, laàn löôït cuøng ra khoûi thaønh ñi ñeán choã Ñöùc Phaät. Ñöùc Theá Toân thaáy hoï töø xa ñi ñeán, beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: –Coâ gaùi Am-baø-la nay ñeán thaêm Ta. Coâ aáy dung maïo xinh ñeïp, thuoäc loaïi ít coù trong ñôøi, caùc thaày phaûi giöõ taâm nieäm ñoan chaùnh, chôù sanh taâm tham ñaém. Caùc thaày neân quaùn thaân naøy coù nhöõng thöù khoâng saïch: luïc phuû nguõ taïng, caùc chaát baøi tieát cuøng maùu muû ñaày daãy trong thaân, taùm vaïn loaøi vaät kyù sinh cuõng ôû trong ñoù, toùc, loâng, moùng, raêng, da moûng boïc thòt, chín loã thöôøng baøi tieát, khoâng coù moät thöù naøo laø ñaùng öa. Laïi nöõa nguoàn goác sanh ra thaân naøy do töø nôi baát tònh, choã thaân naøy thöôøng lui tôùi cuõng ñeàu traøn ñaày nhöõng thöù khoâng saïch. Tuy ñöôïc trang ñieåm, duøng ñeán caùc loaïi luïa laø thueâ veõ, xoâng öôùp caùc thöù nöôùc thôm ví nhö bình baùu beân trong chöùa toaøn ñoà dô nhôùp. Hôn nöõa, thaân kia khi cheát thì sình chöôùng thoái röõa, moãi moãi chi phaàn nôi thaân xaùc ñeàu tan raõ, trong thaân laïi coù truøng trôû laïi ñuïc khoeùt thaân theå, coøn bò caùc loaøi thuù döõ, chim choùc caén moå. Ngöôøi ñôøi do si meâ khoâng theå quaùn saùt chaân chaùnh, neân tham ñaém chaáp tröôùc chuyeän aân aùi, gìn giöõ cho ñeán cheát, ôû trong ñoù taïo taùc, sanh tham duïc. Ngöôøi coù trí tueä laïi öa thích thöù ñoù sao? Ñöùc Theá Toân lieàn noùi keä: Thaân tuy mang chuoãi baùu Höông hoa töï trang ñieåm Phaân tieåu vaø nöôùc mieáng Trong aáy chöùa baát tònh Chuùng sanh meán tieác noù Meâ laàm khoâng giaùc ngoä

Cuõng nhö tro che löûa Ngöôøi ngu giaãm ñaïp leân Keû trí neân xa lìa Chôù sanh taâm nhieãm ñaém. Baáy giôø coâ gaùi Am-baø-la ñeán tröôùc Ñöùc Phaät, cung kính ñaûnh leã döôùi chaân, daâng cuùng ñuû caùc phaåm vaät cuùng döôøng Ngaøi xong, xoùt xa, nöùc nôõ, thöa: –Kính xin Ñöùc Theá Toân duy trì thoï maïng ôû ñôøi, khoâng vaøo Nieát- baøn, ñeå taïo lôïi ích cho chö Thieân vaø loaøi ngöôøi trong theá gian.

Neáu Ñöùc Theá Toân quyeát ñònh vaøo Nieát-baøn thì taát caû chuùng sanh khoâng coøn ai ñeå daãn daét, chæ daïy, cuõng nhö beù thô maát ñi meï hieàn. Ñöùc Theá Toân baûo: –Taát caû caùc haønh, taùnh töôùng laø nhö vaäy. Nay tín nöõ khoâng neân sanh taâm buoàn thöông saàu naõo. Ñöùc Theá Toân lieàn vì taát caû nhöõng ngöôøi môùi ñeán giaûng noùi giaùo phaùp: –Caùc vò töø nay trôû ñi neân giöõ gìn giôùi caám, khoâng neân thieáu soùt hoaëc huûy phaïm. Ngöôøi phaù boû giôùi phaùp thì caùc haøng trôøi, roàng, quyû thaàn ñeàu gheùt boû, tieáng xaáu ñoàn khaép, moïi ngöôøi ñeàu khoâng muoán gaëp, nhìn, neáu ôû trong chuùng thì khoâng coøn uy ñöùc, caùc thieän thaàn laïi khoâng uûng hoä. Khi saép laâm chung, taâm thöùc sôï seät, daãu coù chuùt vieäc laønh ñeàu khoâng theå ghi nhôù, cheát lieàn theo nghieäp, chòu khoå nôi coõi ñòa nguïc, traûi qua nhieàu kieáp sau môùi ra khoûi, laïi phaûi thoï thaân ngaï quyû, suùc sanh, cöù nhö vaäy maø luaân chuyeån sanh khoâng bieát ñeán bao giôø môùi giaûi thoaùt. Caùc vò Tyø-kheo trì giôùi thì caùc haøng trôøi, roàng, quyû thaàn ñeàu cung kính, tieáng toát ñoàn xa, truyeàn khaép moïi nôi choán, ôû trong ñaïi chuùng thì uy ñöùc raïng rôõ, caùc chuùng quyû thaàn hieàn thieän thöôøng theo uûng hoä. Khi maïng soáng saép heát, taâm thöùc luoân chaùnh nieäm, phaân minh, thoï maïng döùt lieàn sanh ñeán theá giôùi thanh tònh. Ñöùc Nhö Lai vöøa giaûng noùi phaùp aáy xong, saùu vaïn taùm ngaøn voâ soá trôøi, ngöôøi, vaø taùm boä chuùng xa caûnh traàn, lìa caáu nhieãm, ñaït ñöôïc Phaùp nhaõn thanh tònh. Saùu möôi vò Tyø-kheo döùt heát nghieäp laäu, taâm ñöôïc giaûi thoaùt chöùng quaû A-la-haùn. Ñöùc Theá Toân laïi baûo caùc vò Ly-xa vaø vôï cuûa hoï cuøng coâ Am-baø-la: –Ta nay muoán ñeán thoân Kieàn-ñoà, caùc vò coù theå trôû veà nôi choán cuûa mình. Neân bieát, caùc haønh ñeàu laø voâ thöôøng, neân theo ñuùng nhö phaùp Ta

1419 KINH ĐẠI BÁT NIẾT BÀN - TRƯỜNG A HÀM II ñaõ giaûng noùi ñeå tu taäp, ñöøng nhö treû thô maø khöùc loùc, buoàn thöông saàu naõo. Ñöùc Theá Toân lieàn töø toøa ngoài ñöùng daäy. Cuøng luùc, caùc vò Ly-xa, vôï con hoï vaø coâ gaùi Am-baø-la nghe Ñöùc Phaät noùi nhö theá thì cuøng gaøo khöùc lôùn tieáng, cuøng ñi theo Ñöùc Phaät, khoâng chòu quay veà. Ñöùc Theá Toân thaáy loøng luyeán moä, tình caûm saâu xa cuûa hoï khoâng theå duøng ngoân töø ñeå an uûi ñöôïc, lieàn duøng thaàn löïc hoùa ra doøng soâng saâu thaúm, soùng nöôùc chaûy xieát, hai bôø ngaên caùch. Khi aáy caùc vò Ly-xa cuøng quyeán thuoäc vaø coâ gaùi Am- baø-la thaáy Ñöùc Nhö Lai cuøng caùc thaày Tyø-kheo ôû beân kia bôø, laïi caøng theâm bi thöông, buoàn baõ, cuøng noùi vôùi nhau: “Choã naøy sao laïi boãng döng coù con soâng lôùn, soùng nöôùc chaûy xieát thaät ñaùng sôï. Phaûi chaêng Ñöùc Nhö Lai thaáy chuùng ta cöù ñi theo khoâng muoán rôøi boû neân taïo ra vieäc naøy ñeå caét ñöùt ñöôøng ñi tôùi”. Luùc aáy, caùc vò Ly-xa cuøng vôï con hoï vaø coâ gaùi Am- baø-la qua soâng khoâng ñöôïc, neân caøng boàn choàn, höôùng veà phía beân kia soâng, ngheïn ngaøo khoâng noùi neân lôøi, tuyeät voïng trôû veà. Khi aáy Ñöùc Nhö Lai ñi ñeán khu röøng phía Baéc thoân Kieàn-ñoà. Ngaøi baûo caùc thaày Tyø-kheo: –Caùc vò neân bieát, coù boán loaïi phaùp: 1. Giôùi 2. Ñònh 3. Tueä 4. Giaûi thoaùt. Neáu khoâng nghe bieát veà boán phaùp naøy thì nhöõng ngöôøi aáy seõ ôû maõi trong ñeâm daøi cuûa bieån sanh töû.

Ta ngaøy xöa neáu khoâng laõnh hoäi, tu taäp boán phaùp aáy thì khoâng theå mau chöùng ñöôïc ñaïo quaû Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Ñöùc Theá Toân lieàn noùi keä: Giôùi, Ñònh, Tueä, Giaûi thoaùt Neáu Ta chaúng sôùm nghe Khoâng theå mau chöùng ñaéc Ñaïo Voâ thöôïng chaùnh chaân. Caùc vò neân sieâng naêng Tu taäp boán phaùp aáy Ñoaïn tröø khoå sanh töû Ruoäng phöôùc cuûa trôøi ngöôøi. Ñöùc Theá Toân noùi baøi keä naøy xong, laïi vì caùc thaày Tyø-kheo phaân

bieät giaûng noùi veà yù nghóa cuûa boán phaùp aáy. Khi Ñöùc Nhö Lai giaûng noùi phaùp naøy, coù moät ngaøn hai traêm vò Tyø-kheo ôû ngay nôi caùc phaùp döùt heát nghieäp laäu, taâm ñöôïc giaûi thoaùt, thaønh baäc A-la-haùn. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân cuøng caùc Tyø-kheo lieàn töø toøa ngoài ñöùng daäy, ñi ñeán thoân Töôïng, thoân Am-baø-la, thoân Dieâm-phuø roài ñi ñeán thaønh Thieän giaø. Ñeán nôi, Ñöùc Theá Toân cuøng caùc thaày Tyø-kheo tröôùc sau vaây quanh ngoài laïi moät choã. Ñöùc Theá Toân baûo caùc thaày Tyø-kheo: –Coù boán Thaùnh ñeá, neân sieâng naêng quaùn saùt: 1. Khoå ñeá. 2. Taäp ñeá. 3. Dieät ñeá. 4. Ñaïo ñeá. Naøy caùc Tyø-kheo, Khoå ñeá laø gì? Ñoù laø taùm khoå: 1. Sanh laø khoå. 2. Giaø laø khoå. 3. Beänh laø khoå. 4. Cheát laø khoå. 5. Mong caàu khoâng ñaït ñöôïc laø khoå. 6. Oaùn gheùt gaëp nhau laø khoå. 7. Yeâu thöông phaûi xa lìa laø khoå. 8. Naêm thoï aám laø khoå. Caùc vò neân bieát, ñaây laø taùm thöù khoå, laø phaùp höõu laäu, coù tính chaát böùc baùch. Ñích thaät laø khoå. Taäp ñeá laø gì? –Voâ minh vaø AÙi laøm nhaân chính cho taùm khoå. Neân bieát Taäp naøy chính thaät laø nhaân cuûa khoå. Dieät ñeá laø gì? –Voâ minh vaø AÙi ñaõ dieät töùc caùc nguyeân nhaân cuûa khoå dieät. Neân bieát Dieät ñeá naøy chaéc thaät laø tòch dieät vaéng laëng. Ñaïo ñeá laø gì? –Laø taùm Chaùnh ñaïo: 1. Chaùnh kieán. 2. Chaùnh nieäm. 3. Chaùnh tö duy. 4. Chaùnh nghieäp. 5. Chaùnh tinh taán. 6. Chaùnh ngöõ.

1421 KINH ĐẠI BÁT NIẾT BÀN - TRƯỜNG A HÀM II 7. Chaùnh maïng. 8. Chaùnh ñònh. Taùm phaùp naøy chính laø con ñöôøng tu taäp cuûa baäc Thaùnh giaùc ngoä. Neáu ai luoân tinh taán, sieâng naêng quaùn saùt boán phaùp aáy thì seõ choùng lìa sanh töû, ñaït ñeán choán giaûi thoaùt. Caùc thaày Tyø-kheo ôû trong phaùp naøy neáu ñaõ ñaït ñöôïc cöùu caùnh, thì cuõng neân heát loøng vì ngöôøi khaùc giaûng noùi. Sau khi Ta dieät ñoä, caùc thaày cuõng neân sieâng naêng nhôù nghó, tu taäp. Khi Ñöùc Nhö Lai thuyeát giaûng phaùp naøy vöøa xong, coù naêm traêm vò Tyø-kheo döùt heát nghieäp laäu, taâm ñöôïc giaûi thoaùt, thaønh baäc A-la-haùn. Chö Thieân treân hö khoâng, soá löôïng laø boán vaïn vò, ôû trong caùc phaùp xa traàn lìa caáu, ñaït ñöôïc Phaùp nhaõn thanh tònh. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân baûo caùc thaày Tyø-kheo: –Coù boán quyeát ñònh veà söï thuyeát phaùp: 1. Neáu coù Tyø-kheo öa muoán thuyeát giaûng giaùo phaùp, noùi lôøi theá naøy: “Toâi töï thaân theo Phaät ñöôïc nghe neân coù theå kheùo laõnh hoäi, giaûng giaûi yù nghóa phaùp naøy, thoï trì ñoïc tuïng, töï thaáy raát laø thoâng suoát”, thì caùc vò neân cung thænh Tyø-kheo aáy giaûng noùi. Neân tuøy theo phaùp ñöôïc nghe maø töï kheùo suy nghó: “Ñoù laø Kinh, ñoù laø Luaät, ôû trong phaùp töôùng coù phaùp aáy chaêng?” Neáu khi ñaõ bieát laø Kinh, laø Luaät, ôû trong phaùp töôùng coù phaùp aáy roài thì phaûi thoï trì, khen ngôïi: “Laønh thay!” Neáu trong Kinh vaø Luaät khoâng coù phaùp aáy thì khoâng neân thoï trì, cuõng ñöøng

khen ngôïi. Neân bieát phaùp ñoù khoâng phaûi do Ta noùi. 2. Neáu coù thaày Tyø-kheo öa thích muoán thuyeát giaûng giaùo phaùp, noùi lôøi theá naøy: “Toâi ôû choã chuùng Tyø-kheo Taêng, nghe ñöôïc phaùp nhö vaäy, kheùo laõnh hoäi, giaûng giaûi yù nghóa, thoï trì ñoïc tuïng raát thoâng suoát”, thì caùc vò neân cung thænh thaày aáy giaûng noùi. Neân tuøy theo phaùp ñöôïc nghe maø töï kheùo suy nghó: “Ñaáy laø Kinh, ñaây laø Luaät, ôû trong phaùp töôùng coù phaùp aáy chaêng?” Neáu laø Kinh, laø Luaät, ôû trong phaùp töôùng coù phaùp aáy, thì caàn thoï trì, khen ngôïi: “Laønh thay!” Neáu laø Kinh, laø Luaät, ôû trong phaùp töôùng khoâng coù phaùp aáy thì khoâng neân thoï trì, cuõng chôù khen ngôïi. Neân bieát phaùp aáy chaúng phaûi Ta noùi, laïi cuõng chaúng phaûi do chuùng Tyø-kheo noùi. 3. Neáu coù thaày Tyø-kheo öa muoán thuyeát giaûng giaùo phaùp, noùi lôøi theá naøy: “Toâi töï thaân töø chuøa kia, ôû nôi A-lan-nhaõ noï, trong chuùng coù nhieàu Tyø-kheo, Thöôïng toïa, thaûy ñeàu laø haøng ña vaên, thoâng minh, trí tueä, nghe ñöôïc phaùp nhö vaäy vaø kheùo laõnh hoäi, giaûi thích yù nghóa, thoï trì ñoïc tuïng thoâng suoát”, thì caùc vò neân cung thænh thaày aáy giaûng noùi. Neân tuøy theo phaùp

ñöôïc nghe maø kheùo suy nghó: “Laø Kinh, laø Luaät, chính trong phaùp töôùng coù phaùp aáy chaêng? Neáu ñoù laø Kinh hoaëc Luaät, ôû trong phaùp töôùng coù phaùp aáy thì caàn phaûi thoï trì, khen ngôïi: “Laønh thay!” Neáu laø Kinh, laø Luaät, ôû trong phaùp töôùng khoâng coù phaùp aáy thì khoâng neân thoï trì, cuõng chôù khen ngôïi. Neân bieát phaùp aáy chaúng phaûi Ta noùi. 4. Neáu coù thaày Tyø-kheo öa muoán thuyeát giaûng giaùo phaùp, noùi lôøi theá naøy: “Toâi töï thaân töø chuøa kia, ôû choã A-lan-nhaõ noï, coù moät Tyø-kheo Thöôïng toïa laø baäc trí tueä, ña vaên, ñöôïc nghe phaùp aáy, kheùo laõnh hoäi, giaûi thích yù nghóa, thoï trì, ñoïc tuïng ñöôïc thoâng suoát”, thì caùc vò neân cung thænh thaày aáy giaûng noùi. Neân tuøy theo choã nghe maø kheùo suy nghó: “Laø Kinh, laø Luaät, trong phaùp töôùng coù phaùp naøy chaêng?” Neáu laø Kinh, laø Luaät, ôû trong phaùp töôùng coù phaùp aáy thì caàn thoï trì, khen ngôïi: “Laønh thay!” Neáu laø Kinh, laø Luaät ôû trong phaùp töôùng khoâng coù phaùp aáy thì khoâng neân thoï trì, cuõng chôù khen ngôïi. Neân bieát phaùp naøy chaúng phaûi Ta noùi. Caùc vò phaûi kheùo phaân bieät. Ñaây laø boán quyeát ñònh veà vieäc giaûng noùi giaùo phaùp, laïi cuõng duøng söï phaân bieät veà coâng vieäc thuyeát phaùp aáy ñeå truyeàn trao cho ngöôøi khaùc. Daãu Ta ôû laïi ñôøi hay vaøo Nieát-baøn thì lôøi noùi phaùp hö giaû hay chaân thaät ñeàu do ñaáy maø bieát. Caùc thaày Tyø-kheo baïch Phaät: –Laønh thay! Ñöùc Theá Toân, chuùng con töø nay seõ coù theå phaân bieät Phaät noùi hay Ma noùi. Luùc aáy Ñöùc Theá Toân cuøng caùc thaày Tyø-kheo ñeàu töø toøa ngoài ñöùng daäy, ñi ñeán thoân Cöu-baø. Ñeán nôi, Ñöùc Phaät cuøng vôùi chuùng Tyø-kheo tröôùc sau vaây quanh, cuøng an toïa beân moät goác caây. Khi aáy ôû trong thoân, caùc haøng Baø-la-moân, Tröôûng giaû, Cö só nghe Phaät ñaõ ñeán, ñeàu cuøng nhau voäi vaõ ñi tôùi choã Phaät, cung kính ñaûnh leã nôi chaân Phaät, lui ra ngoài moät beân, thöa: –Baïch Ñöùc Theá Toân, nay Ngaøi cuøng caùc thaày Tyø-kheo ñeán thoân naøy roài coøn coù ñi tôùi ñaâu nöõa chaêng? Ñöùc Nhö Lai ñaùp: –Ta sau ba thaùng nöõa seõ vaøo Nieát-baøn. Töø thaønh Tyø-da-ly Ta ñi khaép qua caùc thoân aáp, laàn löôït roài ñeán

ñaây. Caùc ngöôøi trong thoân nghe Phaät noùi nhö vaäy thì ñeàu thöông tieác, buoàn baõ, ngheïn ngaøo keâu lôùn: –Than oâi! Khoå thay! Con maét cuûa theá gian saép maát, chuùng ta khoâng

1423 KINH ĐẠI BÁT NIẾT BÀN - TRƯỜNG A HÀM II coøn bao laâu nöõa seõ maát choã nöông töïa, maát ngöôøi dìu daét. Hoï laïi gaït leä baïch Phaät: –Kính xin Ñöùc Theá Toân neân duy trì thoï maïng trong moät kieáp hoaëc gaàn moät kieáp. Ñöùc Theá Toân ñaùp: –Caùc vò khoâng neân sanh taâm buoàn thöông saàu naõo. Vì sao? Vì caùc phaùp höõu vi baûn taùnh vaø hình töôùng ñeàu laø nhö vaäy. Caùc vò neân lìa boû tình caûm öu saàu, tònh taâm nghe Ta chæ daïy lôøi sau cuøng. Caùc ngöôøi trong thoân khi aáy ñeàu gaéng söùc daèn loøng, cuùi ñaàu yeân laëng laéng nghe. Trong soá aáy coù moät Baø-la-moân teân laø Phaát-ba-duïc-ñeá, laø haïng thoâng minh, trí tueä, nghe nhieàu nhôù gioûi. Baáy giôø Ñöùc Nhö Lai lieàn noùi: –Caùc vò neân bieát, ngöôøi taïi gia coù boán phaùp caàn neân tu taäp: 1. Cung kính cha meï, heát loøng hieáu döôõng. 2. Thöôøng duøng phaùp laønh ñeå daïy doã, daãn daét vôï con. 3. Luoân nhôù nghó, thöông xoùt nhöõng ngöôøi giuùp vieäc, bieát hoï caàn giuùp ñöõ gì khoâng? 4. Gaàn guõi baäc thieän tri thöùc, xa lìa ngöôøi xaáu aùc. Caùc vò neáu thöôøng thöïc haønh boán phaùp aáy thì hieän taïi ñöôïc moïi ngöôøi meán thöông, kính troïng, ñôøi sau ñöôïc sanh nôi caûnh giôùi an laønh. Laïi nöõa, naøy Phaát-ba-duïc-ñeá, ngöôøi taïi gia coù boán phaùp vui thích: 1. Khoâng nhôø caäy vaøo tieàn baïc cuûa ngöôøi khaùc, neân khoâng coù saéc dieän hoå theïn. 2. Neáu laø haïng raát giaøu coù, vui vôùi vieäc tích luõy cuûa caûi, khoâng tieâu duøng. Ñoái vôùi cha meï, vôï con, thaân thích quyeán thuoäc ñeàu khoâng cung caáp, laïi khoâng cuùng döôøng caùc baäc Sa-moân, Baø-la-moân. 3. Raát giaøu coù, thaân maëc aùo ñeïp, mieäng aên vò ngon, phuïng döôõng cha meï, ñoái vôùi thaân thích, quyeán thuoäc thaûy ñeàu cung caáp, phuïng söï caùc baäc Sa-moân, Baø-la-moân. 4. Ba nghieäp thaân khaåu yù ñeàu khoâng laøm aùc, laïi thoâng minh trí tueä, öa muoán hoïc hoûi, hieåu bieát. Caùc vò neân roõ, ngöôøi taïi gia tuy coù boán ñieàu vui thích naøy, nhö khoâng maéc nôï ngöôøi khaùc, khoâng tham lam keo kieät, phaùp naøy goïi laø söï vui thích thaáp nhaát. Öa thöïc haønh boá thí goïi laø söï vui thích baäc trung. Ba nghieäp thaân khaåu yù khoâng taïo vieäc aùc, thoâng minh trí tueä, öa hieåu bieát,

phaùp naøy laø söï vui thích thuø thaéng, hôn heát.
Baáy giôø Ñöùc Nhö Lai noùi keä:
Khoâng nôï naàn, xan tham
Goïi laø vui baäc thaáp.
Coù tieàn ñem boá thí
Ñaây laø vui baäc vöøa.
Nghieäp thaân, khaåu, yù saïch
Trí tueä, öa hieåu bieát
Ñaây laø vui baäc cao
Laø vieäc laøm ngöôøi trí.
Caùc vò töø hoâm nay

Cho ñeán troïn ñôøi mình
Giaø treû daïy cho nhau
Haønh phaùp baäc vöøa, cao.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.